

Životopis

OSOBNÉ ÚDAJE

Vladimír Solanič

NÁZOV ZAMESTNANIA, O KTORÉ SA UCHÁDZATE

Predseda Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

PRAX

- 01.01.2019–Súčasnosť Analytik verejných financií
Európska komisia, Brusel (Belgicko)
- pracovná náplň obsahovo totožná s rokmi 2009 až 2017 avšak so zameraním na Maľtu
- 16.03.2009–31.12.2017 Analytik verejných financií
Európska Komisia (Generálne riaditeľstvo pre hospodárske a finančné záležitosti), Brusel (Belgicko)
- monitorovanie a vypracovanie prognóz fiškálneho vývoja na Slovensku
 - hodnotenie vývoja rozpočtu a zodpovedajúcich politík v rámci programov stability a národných rozpočtových plánov
 - hodnotenie štrukturálnych politík v rámci Európskeho semestra v oblastiach ako dlhodobá udržateľnosť verejných financií (hlavne reformy penzijného systému a zdravotníctva), fiškálne rámce, politiky daňového systému a finančná stabilita
 - príprava rôznych správ pre interné účely resp. externú publikáciu
- 01.01.2007–15.03.2009 Kvantitatívny analytik
Horizon21 (Slovakia) s.r.o., Bratislava (Slovensko)
- v rámci oddelenia Alternatívnych Investícií som bol zodpovedný za kvantitatívnu časť "due diligence" pri výbere investičných fondov do portfólia firmy
 - vývoj nových analytických nástrojov pre zjednodušenie procesu "due diligence". Týkalo sa to celého procesu od návrhu daného nástroja, jeho naprogramovanie a nakoniec jeho implementáciu v procese "due diligence"
- 01.10.2005–31.12.2006 Výskumný pracovník - junior
Národná banka Slovenska, Bratislava (Slovensko)
- spolupodieľanie sa na výskumných úlohách a definovaní programu výskumu
 - príprava prezentácií a podkladových materiálov pre nadriadených
- 01.12.2004–30.09.2005 Analytik
Ministerstvo financií SR (Inštitút finančnej politiky), Bratislava (Slovensko)
- príprava reakcií na medzirezortné pripomienkové konania
 - príprava podkladov pre nadriadených pre ich účasť na stretnutiach Výboru pre hospodárske politiky (Economic Policy Committee) v Bruseli
 - monitorovanie štrukturálnych reforiem

VZDELÁVANIE A PRÍPRAVA

- 01.09.2002–25.08.2004 Drs ekonómie (ekvivalent MA) EKR úroveň 7
 Utrecht University (Utrecht School of Economics), Utrecht (Holandsko)
- hlavné oblasti štúdia: makroekonómia, medzinárodná ekonómia, ekonómia trhu práce, ekonometria
- 01.09.1999–30.05.2002 Bachelor of Arts v spoločenských vedách (Cum Laude) EKR úroveň 6
 Utrecht University (University College Utrecht), Utrecht (Holandsko)
- hlavný odbor zameraný na spoločenské vedy (ekonómia, právo, geografia, štatistika)
 - vedľajší odbor v prírodných vedách so zameraním na matematiku

OSOBNÉ ZRUČNOSTI

Materinský jazyk slovenčina

Cudzie jazyky	POROZUMENIE		HOVORENIE		PÍSANIE
	Počúvanie	Čítanie	Ústna interakcia	Samostatný ústny prejav	
angličtina	C2	C2	C2	C2	C2
francúzština	B2	B2	B1	B1	B1
holandčina	B2	B2	B1	B1	A2
nemčina	B2	B2	B1	B1	A2
taliančina	A2	A2	A2	A2	A2
ruština	A2	A2	A2	A2	A1

Úroveň: A1 a A2: Používateľ základov jazyka - B1 a B2: Samostatný používateľ - C1 a C2: Skúsený používateľ
 Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky - Tabuľka sebahodnotenia

- Organizačné a riadiace zručnosti
- V roku 2016 som spoluorganizoval seminár so zameraním na Hospodársky model rastu pre Slovensko a v roku 2010 som spoluorganizoval seminár na rozdiely medzi slovenskou a českou ekonomikou.
 - V rokoch 2011-2017 som bol hlavným administrátorom neziskovej organizácie, kde som zodpovedal za zabezpečenie jej chodu, finančné plánovanie, administratívu voči belgickým úradom (napr. podávanie daňových priznaní), zvolávanie a prípravu programu pre stretnutia správnej rady organizácie, organizáciu rôznych podujatí a s tým spojené zabezpečenie ľudských zdrojov.
- Digitálne zručnosti
- Textové a databázové programy: MS Word, MS Excel
 - Programovanie: Visual Basic for Applications
 - Ostatné: MS Powerpoint, MS Outlook
 - Operačné systémy: MS Windows

DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE

- Publikácie
- Kuenzel, R. a Solanič, V. (2018), "Improving the Cost-Effectiveness of Slovakia's Healthcare System", *European Economy (Economic Brief 041)*, December 2018.
 - Harvan P., Jevčák A., Pontuch P., Solanič V. (2015), "The Impact of Rapid Credit Growth on Slovakia's Housing Market", *European Economy (Economic Brief 6)*, December 2015.
 - Lejour A., Solanic, V. and Tang P., (2009), "EU Accession and Income Growth: An Empirical Approach", *Transition Studies Review 16/1*, pp. 127-144.

Vízia rozvoja fungovania Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

Vladimír Solanič

(jún 2020)

Úvod

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) sa počas svojho trvania od roku 2012 stala kľúčovým prvkom fiškálneho rámca na Slovensku. RRZ je vnímaná ako nezávislá inštitúcia, ktorej zamestnanci sú považovaní za elitu odborníkov vo svojej oblasti. Kvalite výstupov napomáhajú prvotriedne ekonomické modely a analytické nástroje. Tie pomohli RRZ získať si rešpekt svojich partnerov a etablovať sa medzi ostatnými európskymi fiškálnymi inštitúciami, kde RRZ zohráva jednu z vdúcich úloh. RRZ sa tak za relatívne krátke obdobie stala uznávanou inštitúciou nielen doma ale aj v zahraničí.

Podobne ako základná charakterová výbava a zručnosti získané u človeka v období raného detstva určujú jeho neskorší vývoj, tak je to v mnohých ohľadoch aj s inštitúciami, ktoré sú v istom zmysle živým organizmom. RRZ sa podľa môjho názoru podarilo v prvých rokoch svojej existencie získať potrebné sebavedomie vďaka zameraniu sa na podstatné aspekty jej fungovania, čím boli položené veľmi kvalitné základy pre ďalší rozvoj.

Teraz je potrebné začať v istom zmysle dozrievať, aby RRZ mohla byť aj naďalej sebavedomou a nezávislou inštitúciou. Na nasledujúcich stranách ponúkam môj pohľad na rôzne oblasti, ktoré by mali k tomu dopomôcť. Pri písaní tejto vízie som vychádzal v prvom rade z vlastných skúseností, ktoré som získal v období spolupráce so zamestnancami RRZ, keď som bol v Európskej komisii zodpovedný za prognózy vývoja verejných financií na Slovensku. Zároveň som sa inšpiroval hĺbkovou štúdiou OECD hodnotiacou RRZ, ktorá potvrdila moje predchádzajúce poznatky a zároveň poukázala na ďalšie oblasti, ktoré je potrebné riešiť. Vízia je prezentovaná skôr rámcovo, keďže presnejšie kroky bude možné zadefinovať až po detailnejšom oboznámení sa s inštitúciou.

Verím, že príchod novej vlády otvára dvere príležitostí. Toto obdobie je preto podľa mňa vhodné nielen na rekapituláciu fungovania RRZ, ale taktiež na zhodnotenie fungovania fiškálneho rámca všeobecnejšie. Možno je tiež práve teraz tá správna doba dotiahnuť legislatívu týkajúcu sa výdavkových stropov.

Ľudský kapitál - hlavné aktívum RRZ

Aj keď doteraz nemala RRZ vysokú fluktuáciu zamestnancov, mnohí z nich pracujú v RRZ od jej začiatku, čo môže v istom momente viesť k zníženej motivácii resp. k odchodu zamestnancov. Myslím si, že pre RRZ je nesmierne dôležité, aby sa v čo najväčšej miere snažila týchto zamestnancov udržať, keďže predstavujú hlavné aktívum RRZ vďaka ktorému si RRZ získala výbornú reputáciu a rešpekt tak domácich ako aj zahraničných partnerov. Bez kvalitných ľudí totiž nemôže RRZ produkovať prvotriedne analytické výstupy. Navyše, bez kvalitných zamestnancov sa žiadnej inštitúcii nepodarí adekvátne rozvíjať. Preto by jedným z hlavných pilierov ďalšieho rozvoja RRZ mala byť starostlivosť o blahobyt jej zamestnancov. Ak má RRZ zostať konkurencieschopným zamestnávateľom (aj vzhľadom na očakávaný zvýšený dopyt po analytikoch zo strany Európskej agentúry práce, ktorá bola umiestnená do Bratislavy), musí pokračovať v zlepšovaní pracovného prostredia.

Správa OECD poukazuje na plnú vyťaženosť zamestnancov vzhľadom na nabitý publikačný program tak pravidelných správ a v nedávnom období aj čoraz častejších kvantifikácií nákladov politik. Takýto stav má viaceré riziká. Z pohľadu operačného môže výpadok (či už dočasný alebo dokonca odchod zo zamestnania) jedného z analytikov ohroziť resp. sťažiť produkciu výstupov. Nedostatočná kapacita taktiež bráni adekvátnej alokácii zdrojov do dôležitých oblastí, akými sú napr. makroekonomické prognózy a sťažuje promptnú reakciu na zvýšený dopyt po kvantifikácii nákladov politik. V blízkej budúcnosti plánuje RRZ navyše pridať do svojho pravidelného publikačného programu dve správy Fiscal Space Review a Welfare Report (ktoré budú vydávané v dvojročnom resp. štvorročnom cykle). Kým v krátkom období limituje vysoké pracovné nasadenie možnosti ďalšieho sebarozvoja prostredníctvom účasti na rôznych kurzoch, v dlhodobejšom horizonte môže viesť aj k vyhoreniu jednotlivcov. Zvýšenie analytických kapacít sa preto javí ako jeden z najdôležitejších krokov, ktoré je potrebné vykonať v krátkodobom horizonte, čo by malo byť vzhľadom na dostupné finančné rezervy RRZ zvládnuteľné.

Prispôbenie pracovného vyťaženie je samozrejme iba jedným zo spôsobov, ktorým je podľa mňa možné zvýšiť spokojnosť zamestnancov. Zavedenie platových pásiem, pravidiel indexácie plátov, definovanie možností kariérneho rastu, istej mobility a osobného rozvoja jasne definovanom v rámci služobného poriadku by prispelo k nastaveniu adekvátnych očakávaní a predvídateľnosti pri nástupe do zamestnaneckého pomeru v RRZ. Vyššia flexibilita v zamestnaní napr. prostredníctvom flexi-timeu, teleworkingu (ktorý bol počas súčasnej pandémie koronavírusu normou, čím sa ukázalo, že je reálnou možnosťou) či práce na čiastočný úväzok (hlavne pre zamestnancov, ktorí sa starajú o deti) by mohla posilniť záujem o prácu v RRZ zo strany žien a tým prispieť k zlepšeniu bilancie pohlaví. Takéto opatrenia by samozrejme pomohli k celkovo lepšej vyváženosti pracovného a súkromného života. Motiváciu a zainteresovanosť zamestnancov by mohla posilniť ich participácia pri tvorení vízie pre RRZ. Tú je totiž možné naplniť iba prostredníctvom samotných zamestnancov, a preto by bolo vhodné aby zohľadňovala aj ich pohľady a vnímanie. Myslím, že vzhľadom na relatívne nízky počet zamestnancov RRZ, by bolo možné dať zamestnancom potrebný priestor priamo sa vyjadriť k stratégii RRZ a aj k spôsobu jej dosiahnutia.

Vytvorenie komunikačnej stratégie

Je pochopiteľné, že v prvých rokoch svojej existencie sa RRZ zamerala na budovanie analytických kapacít a prvotriednych nástrojov akými sú napríklad model SLOPEM či simulátor daňovo-odvodových reforiem SIMTASK, ktoré sú nevyhnutné pre pravidelné správy a kvantifikáciu nákladov politik. Prístup RRZ ku komunikácii výstupov bol relatívne konzervatívny. Tlačové konferencie sa organizujú spravidla dvakrát do roka pri prezentácii správy o dlhodobej udržateľnosti verejných financií a hodnotení rozpočtu verejnej správy. Zvyšná komunikácia s verejnosťou prebieha hlavne prostredníctvom internetovej resp. facebookovej stránky RRZ a newsletterov, čím sa dosah publikácii zdá byť limitovaný na relatívne úzky okruh záujemcov - aj keď ich počet má rastúci trend.

Nedávne zvýšenie komunikačného úsilia - hlavne prostredníctvom účasti predsedu RRZ v diskusných reláciách počas zavádzania stropu na dôchodkový vek - ukázalo, aký veľký je priestor na zvýšenie dosahu činnosti RRZ na verejnú diskusiu. Je preto zrejmé, že do budúcnosti bude potrebné vypracovať komunikačnú stratégiu, ktorá by umožnila nastavenie konzistentnejšej

komunikácie RRZ. Jednou zo zložiek tejto stratégie by mohla byť systematickejšia príprava komunikačných materiálov pri publikácii výstupov ako napr. príprava tlačových správ, netechnických zhrnutí resp. blogov pre neodborníkov, krátkych videí, či rozposlanie podkladových materiálov relevantným médiám pred samotnou publikáciou správ pri zachovaní informačného embarga do samotnej publikácie. A aj samotné správy by mohli zahŕňať menej technicky náročné časti zrozumiteľné a dostupné aj pre laickú verejnosť, čím by sa mohol zvýšiť dosah RRZ aj nad rámec dobre informovaného úzkeho okruhu odborníkov.

Popri základných úlohách RRZ špecifikovaných zákonom, si myslím, že RRZ je inštitúciou, ktorá má najlepšie predpoklady, aby prispela k zvýšeniu kultivovanosti verejnej diskusie týkajúcej sa verejných financií a celkovému zvýšeniu povedomia a porozumenia tejto problematiky. Jedným z možných kanálov na dosiahnutie tohto cieľa je pravidelnejšia interakcia s poslancami, ktorí sú dôležitými protagonistami pri vytváraní verejnej mienky. Obmena zloženia parlamentu po nedávnych voľbách poskytuje na túto interakciu ideálny priestor. Aj keď to nebude možné ihneď, verím, že postupnou prácou s politikmi je možné zvýšiť povedomie o potrebe prijímania fiškálne zodpovedných rozhodnutí.

Racionalizácia a formalizácia procesov a nástrojov

RRZ produkuje kvalitné výstupy aj vďaka prvotriednym analytickým nástrojom, ktoré zamestnanci vytvorili. Zdá sa však, že tento prístup má svoje úskalia. Komplexné štatistické a matematické modely sú relatívne náročné na prácu a údržbu a ich ďalší vývoj si vyžaduje nemalé ľudské zdroje. Tí, ktorí s nimi pracujú, musia mať samozrejme potrebné zručnosti a znalosti. Navyše, mnoho modelov sa používa ako alternatívne nástroje na analýzu toho istého problému. Pri súčasných obmedzených analytických kapacitách sa takéto nastavenie zdá byť dlhodobou neudržateľné a môže ohroziť aj kontinuitu činnosti. Je preto na zváženie, či je potrebné používať a udržiavať všetky tieto nástroje a či by nebolo vhodné obmedziť počet analytických nástrojov. V každom prípade, pre zabezpečenie kontinuity činnosti by bolo vhodné vytvoriť systém záloh, v rámci ktorého by každý analytický nástroj vedeli ovládať minimálne dvaja pracovníci. Takto je možné vyhnúť sa situáciám, kedy by odchod jedného pracovníka znefunkčnil prípravu akejkoľvek publikácie. Efektívnejším nastavením modelov a procesov by malo byť možné uvoľniť zdroje a využiť ich pri projektoch, kde rastie dopyt (napr. kvantifikácia nákladov politik). Celkovo je potrebné vypracovať systematickú stratégiu riadenia ľudských zdrojov, ktorá prispeje ku stabilizácii situácie v RRZ a zabezpečeniu kontinuity činnosti. Ďalšie plány pre rozvoj RRZ by mohli byť podchytené v samostatnom strategickom dokumente.

Zvýšený záujem o kvantifikáciu výdavkov politik dáva priestor na ich politizáciu. Aby sa tomu predišlo, RRZ by mala vypracovať a používať jednoznačné a transparentné kritéria pri výbere politik, ktoré bude kvantifikovať. V tomto smere sa môže inšpirovať praxou partnerských nezávislých fiškálnych inštitúcií. Jasná definícia výberu politik, ktoré bude RRZ vyhodnocovať, sa javí potrebná aj z dôvodu obmedzených ľudských zdrojov a udržania si svojej reputácie nezávislej inštitúcie.

Posilnenie fiškálneho rámca

Výbor pre makroekonomické prognózy a Výbor pre daňové prognózy vznikli kvôli zvýšeniu transparentnosti prognóz Ministerstvom financií. Vo svojej dobe išlo o veľmi inovatívny prístup. Avšak zdá sa, že medzičasom sa situácia zmenila - aj vďaka vytvoreniu RRZ -, a preto by bolo vhodné vykonať v rámci oboch výborov adekvátne zmeny.

V makroekonomickom výbore nemá v súčasnosti ani len volebné právo. Pri založení RRZ mohol byť takýto typ členstva opodstatnený, keďže RRZ neprodukovala vlastné makroekonomické prognózy. Avšak teraz, keď RRZ pripravuje vlastné makroekonomické prognózy a je tak schopná plnohodnotne sa zapojiť do diskusií o makroekonomickom vývoji, by malo byť samozrejmosťou, že bude mať aj hlasovacie právo. V strednodobom horizonte by mohla RRZ v rámci výboru prebrať od Ministerstva financií predsedníctvo, čím by boli ešte viac limitované akékoľvek politické vplyvy pri tvorení makroekonomických prognóz. V dlhodobjšom horizonte je evidentné, že produkcia makroekonomických prognóz by mohla byť úplne zverená RRZ, tak ako je to v prípade niektorých nezávislých fiškálnych rád v Európe. V tomto prípade by makroekonomickému výboru mohla byť ponechaná poradná rola. Na tento krok však ešte možno musí dozrieť čas.

Kým v daňovom výbore zohráva RRZ aktívnejšiu úlohu, aj tu existujú problémy, ktoré sú o niečo zložitejšie. V ostatných rokoch boli daňové príjmy spravidla vyššie, ako boli prognózované, čo bolo zapríčinené hlavne stále sa zlepšujúcim výberom DPH a pozitívnym vývojom trhu práce, ktorý možno nebol vždy adekvátne zachytený v štatistikách. Tieto nepresnosti boli bohužiaľ jedným z argumentov pri priamej zmene daňových prognóz v parlamente bez predošlej konzultácie s výborom. Táto prax sa zopakovala niekoľko rokov po sebe, čím podlomila dôveru v činnosť výboru pre daňové prognózy. Ďalším obmedzením výboru je to, že zodpovedá iba za prognózy daňovo-odvodových príjmov, no nemá žiadnu kompetenciu pri prognózovaní nedaňových príjmov, ktoré boli v minulosti často nadhodnocované hlavne, keď išlo o dividendy. Aj tu by mohla RRZ zohrávať aktívnejšiu úlohu a to nie len tým, že by prebrala predsednícku stoličku od Ministerstva financií, čo by samo osebe posilnilo nezávislosť prognóz. RRZ by mohla zároveň vyhodnocovať ex post kvalitu prognóz a to nielen formálne, ale s tým, že nastaví akčný plán, ako tieto prognózy vylepšiť. Rozšírenie prognóz vládnych príjmov na nedaňové príjmy a povinnosť použiť pri schvalovaní rozpočtu iba prognózu príjmov schválenú výborom by posilnili celkový význam výboru.

Výmena vlády poskytuje priestor na ešte jednu podstatnejšiu zmenu. Tou je zavedenie výdavkových stropov, ktoré boli predpokladané už v samotnom ústavnom zákone zakladajúcom RRZ. Avšak doteraz neboli tieto stropy reálne zavedené hoci pred časom publikovalo Ministerstvo financií diskusnú štúdiu o ich možnom nastavení. Výdavkové stropy by mali predstavovať pre vládu operatívny nástroj. V súčasnosti platná dlhová brzda by mala byť poslednou zbraňou proti nekontrolovanom zhoršeniu verejných financií. Avšak tým, že je dnes jediným skutočným nástrojom obmedzujúcim rast verejných výdavkov, pomer dlhu k HDP sa stal cieľovanou veličinou. Keďže dlhová brzda má procyklický charakter, nie je vhodné aby sa používala ako priebežný nástroj riadenia verejných financií. Verím, že zmena politickeho rozloženia by mohla dať priestor na to, aby sa agenda výdavkových stropov reálne otvorila a dotiahla. RRZ nemá samozrejme možnosť priamo tieto zmeny navrhnúť, môže však naďalej poukazovať na súčasné medzery fiškálneho rámca a môže sa tiež snažiť otvoriť verejnú diskusiu na túto tému.

Nastavenie štandardných vzťahov medzi inštitúciami

Pri doterajšom fungovaní sa RRZ často spoliehala na neformálne vzťahy. Táto prax sa však v niektorých situáciách prejavila ako nepostačujúca. Aj v tomto prípade ponúka nová vláda priestor na prehodnotenie a formalizáciu niektorých vzťahov RRZ.

Prvým z nich je prístup k potrebným informáciám, ktorý bol čase založenia viac-menej bezproblémový. Avšak už niekedy okolo roku 2016 som pri komunikácii so zamestnancami Kancelárie RRZ zachytil prvé signály o obmedzovaní prístupu k potrebným dátam. Išlo napr. o nezdieľanie podkladových údajov notifikovaných Eurostatu napriek tomu, že predtým išlo o bežnú prax. Isté problémy vyvstali aj pri získavaní informácií od Ministerstva financií. Pre plnenie svojich zákonných povinností potrebuje RRZ samozrejme adekvátny prístup k údajom a informáciám. Ten by sa mohol zabezpečiť napr. vypracovaním a podpísaním memoránd o porozumení medzi RRZ a Ministerstvom financií a Štatistickým úradom SR, ktoré by bližšie definovali rozsah poskytovaných údajov ako aj načasovanie ich poskytnutia. Nastavenie svojich požiadaviek na dostupnosť dát by mohla RRZ konzultovať s partnerskými nezávislými fiškálnymi inštitúciami. Spolupráca medzi RRZ, Ministerstvom financií a Štatistickým úradom by však samozrejme nemala byť limitovaná na poskytovanie údajov. Myslím, že v súčasnosti existuje priestor na otvorenejšiu spoluprácu medzi inštitúciami hlavne prostredníctvom pracovných skupín na technickej úrovni. Tie by mohli pomôcť napr. k ozrejmovaniu a vylepšovaniu metodík. Pre zvýšenie transparentnosti by mohla RRZ zverejňovať súhrnné štatistiky o odpovediach na jej žiadosti o prístup k informáciám.

Ďalším vzťahom, ktorý je potrebné formalizovať je ten s Národnou bankou Slovenska (NBS), keďže tá je zodpovedná za financovanie RRZ. Zabezpečenie zdrojov pre fungovanie RRZ je tak v plnej miere závislé od NBS, ktorá si výdavky na fungovanie RRZ necháva preplácať od Ministerstva financií. Aj keď môže byť takéto nastavenie financovania bezpečnejšie než priame financovanie RRZ Ministerstvom financií, bolo by vhodné sformalizovať tento proces, aby bol transparentnejší. To by mohlo byť dosiahnuté napr. prostredníctvom memoranda o porozumení medzi RRZ a NBS.

Pokračovanie spolupráce so zahraničnými partnermi

Ako už bolo spomenuté, RRZ si získala výbornú reputáciu aj medzi svojimi zahraničnými partnermi hlavne v rámci siete Európskych nezávislých fiškálnych inštitúcií. Myslím si, že je potrebné pokračovať v úsilí zjednocovať sa aj na medzinárodnej úrovni hneď z niekoľkých dôvodov. Hlavným je, že vytvára potrebnú platformu na reakciu nezávislých fiškálnych inštitúcií na akékoľvek návrhy zmien Európskeho fiškálneho rámca, ktorý určite prejde v blízkej budúcnosti istými zmenami jednak vzhľadom na súčasnú krízu ako aj kvôli už vopred plánovanému prehodnoteniu európskej fiškálnej legislatívy (tzv. "six pack" a "two pack"). Aktívna spolupráca s inými nezávislými fiškálnymi inštitúciami môže tiež poskytnúť priestor pre prípadné spoločné projekty (napr. ad-hoc štúdie), či krátkodobé výmeny pracovníkov, čo by mohlo byť motivačné pre samotných zamestnancov RRZ a veľmi obohacujúce pre RRZ ako inštitúciu.